

საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს

სკოპინგის დასკვნა N61

03.07.2020

საერთო მონაცემები:

საქმიანობის დასახელება: ასფალტის საწარმოს ექსპლუატაციის პირობების ცვლილება

დაგეგმილი საქმიანობის განმახორციელებელი: შპს „ლაგოდებავტოგზა“

საქმიანობის განხორციელების ადგილი: ლაგოდების მუნიციპალიტეტი, სოფ. ფონა

განცხადების შემოსვლის თარიღი: 13.05.2020

მონაცემები სკოპინგის ანგარიშის შემდგენელის შესახებ: შპს „გამა კონსალტინგი“

ძირითადი საპროექტო მონაცემები

სკოპინგის დასკვნის მიღების მიზნით სამინისტროში შპს „ლაგოდებავტოგზას“ მიერ წარმოდგენილია „ასფალტის საწარმოს ექსპლუატაციის პირობების ცვლილების (30 ტ/სთ წარმადობის საწარმოს ნაცვლად 120 ტ/სთ წარმადობის საწარმოს მოწყობა და ექსპლუატაცია) პროექტის“ სკოპინგის ანგარიში.

წარმოდგენილი დოკუმენტის თანახმად, შპს „ლაგოდებავტოგზას“ ასფალტის საწარმო მდებარეობს ლაგოდების მუნიციპალიტეტში, სოფ. ფონაში, შპს „ლაგოდებავტოგზას“ საკუთრებაში არსებულ არასასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების 11974 მ² მიწის ნაკვეთზე, რომლის საკადასტრო კოდია 54.11.52.018.

სკოპინგის ანგარიშის თანახმად, საწარმოს საკადასტრო საზღვრიდან უახლოესი დასახლებული პუნქტი აღმოსავლეთით (სოფ. კაბალი) დაშორებულია 400 მეტრით, ხოლო დასავლეთით 600 მეტრით (სოფ. ლაფნიანი). საწარმოს აღმოსავლეთით და სამხრეთით ესაზღვრება სასოფლო-სამეურნეო სავარგულები, ჩრდილოეთის მხრიდან თიანეთი-ახმეტა-ყვარელი-ნინიგორის საავტომობილო გზა. ტერიტორიის ჩრდილო-დასავლეთით მდებარეობს შპს „ნ კ ინვესტ ჯგუფის“ ასფალტის ქარხანა (მანძილი ობიექტამდე - 160 მ) და ქვის სამსხვრევი საამქრო (მანძილი - 104 მ), სამხრეთ-დასავლეთით მდებარეობს შპს „ანდეზიტის“ ქვის სამსხვრევი საამქრო (მანძილი - 440 მ). ტერიტორიიდან აღმოსავლეთით დაახლოებით 120 მეტრში მიედინება მდ. კაბალი.

ზემოაღნიშნული საწარმოს მოწყობასა და ექსპლუატაციაზე 2020 წლის 24 აპრილს, საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის მინისტრის N 2-361 ბრძანებით გაცემულია სკრინინგის გადაწყვეტილება, რომლის მიხედვით ლაგოდების მუნიციპალიტეტში, შპს „ლაგოდებავტოგზას“ ასფალტის ქარხნის ექსპლუატაციის პირობების ცვლილება (30 ტ/სთ წარმადობის ქარხნის ნაცვლად 120 ტ/სთ წარმადობის ქარხნის მოწყობა და ექსპლუატაცია) დაექვემდებარა გარემოზე ზემოქმედების შეფასებას.

შპს „ლაგოდებავტოგზას“ საქმიანობა მოიცავს სხვადასხვა მარკის ასფალტის ნარევის წარმოებას, რისთვისაც იგი უზრუნველყოფილია საჭირო დანადგარებით და დამხმარე ინფრასტრუქტურით. წარმოდგენილი დოკუმენტის თანახმად, კომპანია გეგმავს ტერიტორიაზე არსებული 30 ტ/სთ წარმადობის სტაციონარული ასფალტის ქარხნის (DC-117-2K) ნაცვლად ახალი 120 ტ/სთ წარმადობის, 120-E4A მოდელის, ბუნებრივ აირზე მომუშავე ასფალტის ქარხნის მოწყობასა და ექსპლუატაციას. ახალი ასფალტის ქარხნის

მოდელი წარმოადგენს კონტეინერული, ასაწყობი ტიპის ქარხანას. ახალი ქარხნის ექსპლუატაციაში გაშვების შემდგომ დაგეგმილია ძველი ქარხნის დემონტაჟი. დემონტაჟისას მოხდება ასფალტის ქარხნის გაბარიტულ ზომებად დაშლა და ტერიტორიიდან გატანა.

ასფალტის საწარმო მუშაობს წელიწადში 75 დღე, ერთცვლიანი 8 საათიანი სამუშაო რეჟიმით და საშუალოდ ამზადებს 15000 ტ/წელ ასფალტს. ექსპლუატაციის პირობების ცვლილების შემდგომ საწარმო იმუშავებს წელიწადში 187 დღე ერთცვლიანი (8სთ) სამუშაო რეჟიმით. ექსპლუატაციის პირობების ცვლილების შემდეგ დაგეგმილია წელიწადში 180000 ტონა ასფალტის წარმოება, რომლის მისაღებად საჭირო ნედლეულია: ბიტუმი 10800 ტ/წელ, ღორღი 75960 ტ/წელ, 86400 ტ/წელ, მინერალური ფხვნილი 6840 ტ/წელ. საწარმოში დასაქმებული იქნება 30 ადამიანი.

საწარმოს ტერიტორიაზე განთავსებულია: ასფალტის ქარხანა; წყალმომარაგებისთვის ჭაბურღილი; ბიტუმსაცავი; სატრანსფორმატორო ჯიხური; ადმინისტრაციული შენობა; შენობა დამხმარე მასალების დროებითი დასაწყობებისთვის. საწარმოში ნედლეულის შემოტანა ხდება ავტოსატრანსპორტო საშუალებით. ინერტული მასალებით მომარაგება ხდება შპს „ანდეზიტის“ ინერტული მასალების სამსხვრევი საამქროდან. ინერტული მასალების დასაწყობება ხდება ქარხნის ტერიტორიაზე ნაყარის სახით ფრაქციების მიხედვით. ბიტუმის შესანახად საწარმოს ტერიტორიაზე მოწყობილია ბეტონის რეზერვუარი, საიდანაც ბიტუმის ქარხნისათვის მიწოდება ხდება ტუმბოს საშუალებით. ბიტუმსაცავის პარამეტრებია 10X15X3 მ, ხოლო მოცულობა 450 მ³. საცავის დემონტაჟი დაგეგმილი არ არის და ის მოემსახურება ახალ ქარხანას.

გარდა ასფალტის ქარხნისა, საწარმოს ტერიტორიაზე ფუნქციონირებს საქმიანი ეზო, სადაც მიმდინარეობს რკინაბეტონის კიუვეტების დამზადება. კიუვეტების დასამზადებლად საჭირო ბეტონის ხსნარის შემოტანა ხდება ბეტონშიდებით სხვა იურიდიული პირის ბეტონის კვანძიდან. გარდა აღნიშნულისა, ტერიტორიაზე მოქმედებს მცირე მექანიკური საამქრო, სადაც ხდება ბეტონის კიუვეტებისათვის არმატურის მომზადება.

ტერიტორიაზე განთავსებულია ერთსართულიანი შენობა, სადაც მოწყობილია საოფისე და მუშათა დასასვენებელი სათავსები. წყალმომარაგება ხდება ტერიტორიაზე არსებული შახტური ჭიდან, ხოლო ელექტრომომარაგება არსებული ელექტრომომარაგების ქსელიდან.

სკოპინგის ანგარიშის თანახმად, ახალი საწარმოს ექსპლუატაციისთვის გამოყენებული იქნება არსებული ინფრასტრუქტურა, კერძოდ: ბიტუმის საცავი, ინერტული მასალების დასაწყობების ადგილები, ელექტრომომარაგების და წყალმომარაგების სისტემები და სხვა.

ასფალტის საწარმოს „120-E4A“ ინფრასტრუქტურა შემდეგია: ინერტული მასალების მიმღები ბუნკერები (4 ცალი); ლენტური ტრანსპორტიორი; საშრობი დოლი; დახურული ჩამჩებიანი ელევატორი; მინერალური ფხვნილის სილოსი; ბიტუმის რეზერვუარი 40 ტ; ზეთის გამაცხელებელი ღუმელი ბიტუმის რეზერვუარისთვის; ასფალტშემრევი აგრეგატი; ასფალტის დამზადების პროცესში წარმოქმნილი აირების გაწმენდის სისტემა; ავტომატიზირებული სამართავი პულტის ოთახი/კონტეინერი.

ასფალტის საწარმო „120-E4A“ წარმოადგენს სხვადასხვა აგრეგატების ერთობლიობას, რომელთა ტექნოლოგიური ურთიერთდამოკიდებულება და მუშაობა ავტომატიზირებულია. მუშა პროცესი ითვალისწინებს ტექნოლოგიურ კავშირს ბიტუმის, მინერალური ფხვნილის, ქვიშისა და ღორღის საწყობებთან. ღია საწყობიდან ცივი ტენიანი ქვიშა და ღორღი მიეწოდება კვების აგრეგატის ბუნკერს, საიდანაც ხდება მათი საშრობ

დოლში გადატანა. მუშა ტემპერატურამდე გახურებული ქვიშა და ღორღი საშრობი დოლიდან იტვირთება ჩამჩებიან ელევატორზე და მიეწოდება ამრევი აგრეგატის სორტირების მოწყობილობას. ამრევი აგრეგატის დოზატორები უზრუნველყოფენ ნარევი მინერალური ფხვნილის განსაზღვრული ოდენობის მიწოდებას. ბიტუმი სარეზერვო რეზერვუარში ხურდება (ე.წ. ტენების საშუალებით) დენად მდგომარეობამდე და გადაიტუმბება ქარხნის ბიტუმის რეზერვუარში. მუშა ტემპერატურამდე გახურებული და გაუწყლოებული ბიტუმი დოზირებით მიეწოდება ამრევი აგრეგატს. აგრეგატს ასევე მიეწოდება მუშა ტემპერატურამდე გახურებული სილა, ქვიშა და ნარევის დასამზადებლად საჭირო მინერალური ფხვნილი, რომლებიც ამ მოწყობილობის საშუალებით შეერევა ერთმანეთს. საშრობი დოლიდან, ჩამჩებიანი ელევატორიდან, მინერალური ფხვნილის სილოსიდან გამოყოფილი მტვერი გაიწოვება მტვერდამჭერ სისტემაში (ეფექტურობა 99%), საიდანაც დაჭერილი მტვერი სრულად ბრუნდება ტექნოლოგიურ ციკლში. მზა პროდუქცია გადაიტვირთება მზა ნარევის ბუნკერში, ან პირდაპირ ავტოთვითმცლელეებში და გაიზიდება ქარხნის ტერიტორიიდან.

ტერიტორიაზე ინერტული მასალების შემოტანა განხორციელდება ავტოთვითმცლელეებით და განთავსდება საწარმოს ტერიტორიაზე მოწყობილ სანაყაროებზე, საიდანაც საჭიროებისამებრ, ფრაქციების მიხედვით მიეწოდება შემრევი დანადგარის მიმღებ ბუნკერებს. ასფალტის საწარმოში ბიტუმი შემოვა ბიტუმზიდის სპეციალური ავტოცისტერნებით. მინერალური ფხვნილის შემოტანა მოხდება ცემენტზიდით.

საწარმო წყლით მარაგდება ტერიტორიაზე არსებული შახტური ჭიდან. წყალი გამოიყენება სასმელ-სამეურნეო დანიშნულებით, ხანძარსაწინააღმდეგო მიზნებისათვის და ტერიტორიის მოსარწყავად. სასმელ-სამეურნეო დანიშნულებით გამოყენებული წყლის მაქსიმალური რაოდენობა იქნება 337.5 მ³/წელ. სამეურნეო-საყოფაცხოვრებო ჩამდინარე წყლების შესაგროვებლად მოწყობილია 10-12 მ³ ტევადობის ჰერმეტიული საასენიზაციო ორმო. სამეურნეო-საყოფაცხოვრებო ჩამდინარე წყლების ტერიტორიიდან გატანა ხდება შესაბამისი მუნიციპალური სამსახურის მიერ. საწარმოში მიმდინარე ტექნოლოგიური პროცესებიდან გამომდინარე, საწარმოო ჩამდინარე წყლების წარმოქმნას ადგილი არ აქვს. საწარმოო საქმიანობის გათვალისწინებით, მის ტერიტორიაზე წარმოქმნილ სანიაღვრე წყლებში მოსალოდნელია ისეთი მავნე ნივთიერებების მოხვედრა როგორცაა, მყარი ნაწილაკები და ნავთობპროდუქტები, შესაბამისად არსებობს მდ. კაბალის ნავთობპროდუქტებით დაბინძურების რისკები.

ექსპლუატაციის ეტაპზე ატმოსფერული ჰაერში მავნე ნივთიერებათა გავრცელება მოსალოდნელია ბუნებრივი აირის წვის პროცესში, ბიტუმის გაცხელებასთან დაკავშირებით და ასევე ნედლეულის მიღების და მზა პროდუქციის წარმოების პროცესში.

საწარმოს საქმიანობის პროცესში ხმაურის გავრცელების წყაროს წარმოადგენს ტექნოლოგიური დანადგარების ელექტრო ძრავების და ტერიტორიაზე ტექნიკის მუშაობა. სკოპინგის ანგარიშის მიხედვით, საწარმოს სრული დატვირთვით მუშაობის პროცესში, ჩატარებული იქნა ხმაურის გავრცელების დონეების გაზომვები საწარმოს ტერიტორიაზე და სოფ. კაბალის საცხოვრებელი ზონის საზღვარზე. გაზომვები ჩატარებულია სამჯერ 15 წუთიანი ინტერვალით და ხმაურის გავრცელების დონეებად აღებული იქნა საშუალო მნიშვნელობები.

საწარმო იმუშავებს მხოლოდ დღის საათებში, ჩატარებული გაზომვების შედეგების მიხედვით, საცხოვრებელი ზონის ფარგლებში ხმაურის ზენორმატიული გავრცელება მოსალოდნელი არ არის.

საპროექტო ტერიტორიაზე ჩამოყალიბებულია ტიპიური ტექნოგენური ლანდშაფტი, სადაც ნიადაგის ნაყოფიერი ფენა წარმოდგენილი არ არის. საპროექტო ტერიტორია მომანდაკებულია ხრემოვანი ფენით.

სკოპინგის ანგარიშის თანახმად, საწარმოში წარმოიქმნება, როგორც საყოფაცხოვრებო, ისე სახიფათო ნარჩენები. საყოფაცხოვრებო ნარჩენების შეგროვება მოხდება შესაბამის კონტეინერებში და შესაბამისი ხელშეკრულების საფუძველზე გატანილი იქნება მუნიციპალიტეტის ნაგავსაყრელზე. სახიფათო ნარჩენებიდან აღსანიშნავია: ზეთის ნარჩენები, ზეთის ფილტრები, ვადაგასული და მწყობრიდან გამოსული აკუმულატორები, ლუმინესცენტური ნათურები და სხვა. სახიფათო ნარჩენებისთვის განთავსდება შესაბამისი კონტეინერები, შემდგომი მართვისთვის გადაეცემა შესაბამისი ნებართვის მქონე ორგანიზაციას.

ადმინისტრაციული წარმოების ეტაპზე სამინისტრომ უზრუნველყო წარმოდგენილი სკოპინგის ანგარიშის, როგორც სამინისტროს ოფიციალურ ვებგვერდზე, ისე ლაგოდების მუნიციპალიტეტის მერიის ადმინისტრაციული ერთეულის შენობის საინფორმაციო დაფაზე განთავსება. სამინისტროში წარმოდგენილ სკოპინგის ანგარიშსა და თანდართულ დოკუმენტაციასთან ერთად, სამინისტროს ოფიციალურ ვებგვერდზე ატვირთული იყო პრეზენტაცია, სადაც საზოგადოებას შესაძლებლობა ჰქონდა, გაცნობოდა მოკლე ინფორმაციას პროექტის შესახებ. „საქართველოში ახალი კორონავირუსის გავრცელების აღკვეთის მიზნით გასატარებელი ღონისძიებების დამტკიცების შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 2020 წლის 23 მარტის №181 დადგენილებაში ცვლილების შეტანის თაობაზე საქართველოს მთავრობის 2020 წლის 26 მარტის №196 დადგენილების შესაბამისად, აღნიშნულ პროექტზე სკოპინგის დასკვნის გაცემისთვის დაწყებული ადმინისტრაციული წარმოება განხორციელდა საჯარო განხილვის ჩატარების გარეშე და საზოგადოების მონაწილეობა და მის მიერ მოსაზრებებისა და შენიშვნების წარდგენის შესაძლებლობა უზრუნველყოფილი იქნა წერილობით, აგრეთვე ელექტრონული საშუალებების გამოყენებით. აღსანიშნავია, რომ დაგეგმილი საქმიანობის შესახებ ინფორმაცია ასევე განთავსდა ლაგოდების მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე. ადმინისტრაციული წარმოების ეტაპზე საზოგადოების მხრიდან აღნიშნულ პროექტთან დაკავშირებით შენიშვნები და მოსაზრებები სამინისტროში წარმოდგენილი არ ყოფილა.

ადმინისტრაციული წარმოების ეტაპზე, სამინისტროს მიერ განხორციელდა საპროექტო ტერიტორიის ადგილზე დათვალიერება. ტერიტორიის დათვალიერების შედეგად, გამოვლინდა, რომ დაგეგმილ საქმიანობასთან დაკავშირებული შესაბამისი ინფრასტრუქტურა უკვე მოწყობილია.

სკოპინგის ანგარიშში აღნიშნულია, რომ საწარმოში მოწყობილია იზოლირებული სათავსი სახიფათო ნარჩენების დროებითი განთავსებისათვის. გამოყოფილია ნარჩენების მართვაზე პასუხისმგებელი პირი. ნარჩენების შესაგროვებლად ტერიტორიაზე განთავსებულია კონტეინერები; თუმცა საპროექტო ტერიტორიის ადგილზე დათვალიერების შედეგად, გამოვლინდა, რომ საწარმოს არ გააჩნია სახიფათო ნარჩენებით დაბინძურების პრევენციისთვის აუცილებელი ინფრასტრუქტურა, ასფალტის საწარმოს ტერიტორია დაბინძურებულია წარმოების პროცესში გამოყენებული ნარჩენებით. აგრეთვე აღსანიშნავია, რომ ბიტუმის ნარჩენებით დაბინძურებულია საწარმოს საკადასტრო საზღვრის გარე პერიმეტრიც. ტერიტორიის ადგილზე დათვალიერების შედეგად გამოვლინდა, რომ საწარმოს ტერიტორიაზე არ ფიქსირდება სანიაღვრე წყლების შემკრები სისტემა. შესაბამისად, ადგილზე განხორციელებული ვიზუალური შეფასების შედეგად მოპოვებული ინფორმაციის საფუძველზე აღნიშნული სკოპინგის დასკვნით

განისაზღვრება მოთხოვნები, რომლებიც გათვალისწინებული უნდა იყოს გზშ-ს ანგარიშში.

საპროექტო ტერიტორიის ადგილზე დათვალიერების შედეგად გამოვლინდა, რომ ასფალტის დანადგარი მოწყობილი იყო, შესაბამისად შემდგომი რეაგირების მიზნით აღნიშნულ საქმიანობასთან დაკავშირებით ეცნობა სსდ გარემოსდაცვითი ზედამხედველობის დეპარტამენტს.

სკოპინგის ანგარიშის თანახმად, შესწავლილ იქნა საპროექტო ტერიტორია. ჩატარებული სამუშაოების შედეგად მოხდა გარემოზე და ადამიანის ჯანმრთელობაზე მოსალოდნელი ძირითადი ზემოქმედების წყაროების, სახეებისა და ობიექტების იდენტიფიცირება.

სკოპინგის პროცედურის შედეგად განსაზღვრული და დადგენილი იქნა დაგეგმილი საქმიანობის გზშ-ის ანგარიშის მომზადებისათვის საჭირო კვლევების, მოსაპოვებელი და შესასწავლი ინფორმაციის ჩამონათვალი და გზშ-ის პროცესში დეტალურად შესასწავლი ზემოქმედებები.

გზშ-ს ანგარიშის მომზადებისთვის საჭირო კვლევების, მოსაპოვებელი და შესასწავლი ინფორმაციის ჩამონათვალი

- 1. გზშ-ს ანგარიშში უნდა მოიცავდეს „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის“ მე-10 მუხლის მესამე ნაწილით დადგენილ ინფორმაციას;**
- 2. გზშ-ს ანგარიშს უნდა დაერთოს „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის“ მე-10 მუხლის მეოთხე ნაწილით განსაზღვრული დოკუმენტაცია;**
- 3. გზშ-ს ანგარიშში წარმოდგენილი სკოპინგის ანგარიშში მითითებული უნდა იყოს (განსაზღვრული, ჩასატარებელი) კვლევების შედეგები, მოპოვებული და შესწავლილი ინფორმაცია, გზშ-ის პროცესში დეტალურად შესწავლილი ზემოქმედებები და შესაბამისი შემცირების/შერბილების ღონისძიებები;**
- 4.1 გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის მე-10 მუხლის მე-2 ნაწილის შესაბამისად გზშ-ის ანგარიშში ხელმოწერილი უნდა იყოს იმ პირის/პირების მიერ, რომელიც/რომლებიც მონაწილეობდა/მონაწილეობდნენ მის მომზადებაში, მათ შორის კონსულტანტის მიერ.**
- 4. გზშ-ს ანგარიშში წარმოდგენილი უნდა იყოს:**
 - პროექტის საჭიროების დასაბუთება;
 - პროექტის აღწერა;
 - პროექტის ალტერნატიული ვარიანტები: შესაბამისი დასაბუთებით, მათ შორის არაქმედების ალტერნატივა, ტერიტორიის შერჩევის ალტერნატივები, ტექნოლოგიური ალტერნატივები, გარემოსდაცვითი თვალსაზრისით შერჩეული დასაბუთებული ალტერნატივის დეტალური აღწერა;
 - საწარმოს ტერიტორიიდან დაზუსტებული მანძილი უახლოეს საცხოვრებელ სახლამდე, მდებარეობის მითითებით, ასევე მანძილი სხვა უახლოეს სამრეწველო ობიექტამდე; ინფორმაცია საპროექტო ტერიტორიის მოსაზღვრე ტერიტორიების, ასევე ახლომდებარე მოქმედი ობიექტების და მათი დანიშნულების შესახებ;
 - საწარმოს განთავსების ტერიტორიის GIS კოორდინატები;
 - დასაქმებული ადამიანების დაზუსტებული რაოდენობა და სამუშაო გრაფიკი;
 - სასმელ-სამეურნეო წყალმომარაგება;
 - სამეურნეო-ფეკალური, სანიაღვრე წყლების მართვის საკითხები;
 - ტექნოლოგიური პროცესების დეტალური აღწერა;

- ასფალტის საწარმოს ტექნოლოგიური სქემა და ტექნოლოგიურ ციკლში გამოყენებული დანადგარების აღწერა;
- ასფალტის საწარმოს აგრეგატები და მათი პარამეტრები;
- საწარმოს ძირითადი ფიზიკური მახასიათებლები (სიმძლავრე, მასშტაბი);
- ინფორმაცია წარმოებული პროდუქციის რაოდენობის შესახებ;
- ინფორმაცია საწარმოს ნედლეულით მომარაგების, ნედლეულის შემოტანის და გატანის (სიხშირის) შესახებ, შესაბამისი მარშრუტის მითითებით (ტრანსპორტირების გეგმა), ინფორმაცია ნედლეულის ტრანსპორტირებისთვის გამოყენებული ავტოტრანსპორტის შესახებ;
- ინფორმაცია ნედლეულის/პროდუქციის ტრანსპორტირებისათვის (შემოზიდვა/გაზიდვა) გამოყენებული გზების შესახებ;
- ბიტუმის რეზერვუარების რაოდენობა და მოცულობა;
- ინერტული მასალებით, ბიტუმით და მინერალური ფხვნილით მომარაგება;
- ინფორმაცია ნედლეულის დასაწყობების შესახებ;
- ინფორმაცია საპროექტო სილოსების შესახებ (ტიპები და მოცულობა);
- მტვერდამჭერი სისტემის დახასიათება (სისტემის პარამეტრები, ეფექტურობა);
- წარმოქმნილი მტვრის (ნარჩენი) კლავწარმოებაში გამოყენების შესაძლებლობის შესახებ დეტალური ინფორმაცია;
- საწარმოს ექსპლუატაციის რეჟიმი;
- საწარმოს ელექტროენერგიით და ბუნებრივი აირით მომარაგება;
- ტექნოლოგიურ პროცესში წარმოქმნილი ნარჩენები და მათი მახასიათებლები;
- ნარჩენების მართვის გეგმა;
- ინფორმაცია გამწვანებითი ღონისძიებების შესახებ;
- ინფორმაცია ნედლეულის/პროდუქციის ტრანსპორტირებისათვის გამოყენებული ავტოტრანსპორტის შესახებ;

5. გარემოზე მოსალოდნელი ზემოქმედების შეფასება გარემოს თითოეული კომპონენტისათვის და პროექტის განხორციელების შედეგად მოსალოდნელი ზემოქმედებების შეჯამება მათ შორის:

- ზემოქმედება ატმოსფერულ ჰაერზე საწარმოს საქმიანობის ეტაპზე, ემისიები ნედლეულისა და მზა პროდუქციის დასაწყობებისას, გაფრქვევის წყაროები, გაფრქვეული მავნე ნივთიერებები, გაბნევის ანგარიში.
- ატმოსფერულ ჰაერში მავნე ნივთიერებათა ზღვრულად დასაშვები გაფრქვევის ნორმების პროექტი.
- ზემოქმედება ნიადაგზე და შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებები;
- ხმაურის გავრცელება და მოსალოდნელი ზემოქმედება საწარმოს ექსპლუატაციის ეტაპზე და შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებები;
- ზემოქმედება ნედლეულის/პროდუქციის ტრანსპორტირებისას შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებების განსაზღვრით;
- ზემოქმედება მიწისქვეშა/გრუნტის წყლებზე და შემარბილებელი ღონისძიებები;
- ზემოქმედება ზედაპირულ წყლებზე, ზედაპირული წყლების დაბინძურების რისკები და შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებები;
- ბიოლოგიურ გარემოზე ზემოქმედება და ზემოქმედების შეფასება;
- მცენარეულ საფარსა და ჰაბიტატების მთლიანობაზე ზემოქმედება, ცხოველთა სამყაროზე ზემოქმედება (მათ შორის წითელი ნუსხის) და შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებები;
- ნარჩენების წარმოქმნით და გავრცელებით მოსალოდნელი ზემოქმედება;
- ზემოქმედება და ზემოქმედების შეფასება სოციალურ-ეკონომიკურ გარემოზე, ჯანმრთელობასა და უსაფრთხოებასთან დაკავშირებული რისკებზე, საწარმოს

ექსპლუატაციის და ტრანსპორტირების ეტაპზე შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებების შესახებ დეტალური ინფორმაცია;

- საწარმოს ექსპლუატაციის ეტაპზე განსახორციელებელი შემარბილებელი ღონისძიებების გეგმა-გრაფიკი;
 - განსახორციელებელი გარემოსდაცვითი მონიტორინგის გეგმა-გრაფიკი, სადაც ატმოსფერულ ჰაერში ემისიების და ხმაურის გავრცელების მინიმუზაციის მიზნით ყურადღება გამახვილდება ატმოსფერული ჰაერის და ხმაურის მონიტორინგზე, საკონტროლო წერტილების (უახლოეს დასახლებულ მოსახლესთან), მონიტორინგის სიხშირის და მეთოდის მითითებით;
 - კუმულაციური ზემოქმედება 500 მ-იან რადიუსში არსებული ობიექტების გათვალისწინებით და ზემოქმედების შეფასება გარემოს თითოეული კომპონენტისთვის, მათ შორის ატმოსფერულ ჰაერზე (სრულყოფილად იქნეს შეფასებული მოსახლეობის ჯანმრთელობაზე და სოციალურ გარემოზე) და შესაბამისი დეტალური შემარბილებელი ღონისძიებების განსაზღვრა, მათ შორის, ატმოსფერულ ჰაერში მავნე ნივთიერებათა გაფრქვევის შემცირების კუთხით საუკეთესო ალტერნატივების დეტალური დასაბუთება;
 - ზემოქმედება ისტორიულ-კულტურულ და არქეოლოგიურ ძეგლებზე;
 - ავარიულ სიტუაციებზე რეაგირების დეტალური გეგმა;
 - სკოპინგის ეტაპზე საზოგადოების ინფორმირებისა და მის მიერ წარმოდგენილი მოსაზრებებისა და შენიშვნების შეფასება;
 - გზშ-ს ფარგლებში შემუშავებული ძირითადი დასკვნები და საქმიანობის პროცესში განსახორციელებელი ძირითადი ღონისძიებები;
 - საწარმოს განთავსების ტერიტორიის სიტუაციური სქემა (შესაბამისი აღნიშვნებით, ფოტო მასალა, Shp ფაილები);
 - საწარმოს გენერალური გეგმა.
- საპროექტო ტერიტორიაზე უნდა განხორციელდეს სანიაღვრე წყალარინების სისტემის მოწყობა, რათა არ მოხდეს საწარმოს მიერ მოხმარებული დამაბინძურებელი ნივთიერებების ჩაღვრა მდ. კაბალში, შესაბამისად გზშ-ის ანგარიშში დეტალურად უნდა იქნეს განხილული სანიაღვრე წყლების მართვის საკითხი; ამასთან სანიაღვრე ქსელი დატანილი უნდა იყოს საწარმოს გენ-გეგმაზე;
- საპროექტო ტერიტორიის ადგილზე დათვალიერების შედეგად გამოვლინდა, რომ საპროექტო ტერიტორია და ბიტუმსაცავის მიმდებარე ტერიტორია დაბინძურებულია ბიტუმის ნარჩენებით, შესაბამისად გზშ-ის ანგარიშში განხილული უნდა იყოს ბიტუმსაცავის ჰერმეტიკულად დახურვის, ასევე დაღვრის საწინააღმდეგო ლოკალური სისტემის მოწყობის ღონისძიებები.
- გზშ-ის ანგარიშში წარმოდგენილი უნდა იყოს ბიტუმსაცავის მიმდებარე ტერიტორიის მოსწორების და მოპირკეთების საკითხები;
- გზშ-ის ანგარიშში წარმოდგენილი უნდა იყოს, როგორც საწარმოს, ისე ასფალტის დანადგარის სამუშაო რეჟიმი;
- საპროექტო ტერიტორიის ადგილზე დათვალიერების შედეგად გამოვლინდა, რომ საწარმოს ტერიტორიაზე ჩამოყალიბებულია ტიპიური ტექნოგენური ლანდშაფტი, სადაც ნიადაგის ნაყოფიერი ფენა წარმოდგენილი არ არის. საპროექტო ტერიტორია მომანდაკებულია ხრეშოვანი ფენით. გრუნტის წყლების დაბინძურების პრევენციის მიზნით საპროექტო ტერიტორია უნდა მობეტონდეს, გზშ-ის ანგარიშში წარმოდგენილი უნდა იყოს შესაბამისი სამუშაოების შესახებ ინფორმაცია.

საპროექტო ტერიტორიის ადგილზე დათვალიერების შედეგად გამოვლინდა, რომ დაგეგმილ საქმიანობასთან დაკავშირებული შესაბამისი ინფრასტრუქტურა უკვე მოწყობილია. აღნიშნულიდან გამომდინარე, გზშ ანგარიში სამინისტროში წარმოდგენილი უნდა იყოს არსებული რეალობის გათვალისწინებით.

გზშ-ის ანგარიშში წარმოდგენილი უნდა იყოს ინფორმაცია სკოპინგის დასკვნით გათვალისწინებული საკითხების შესაბამისად (ერთიანი ცხრილის სახით).

დასკვნითი ნაწილი:

სკოპინგის დასკვნის მიღების მიზნით სამინისტროში შპს „ლაგოდებავტოგზას“ მიერ წარმოდგენილ ასფალტის საწარმოს ექსპლუატაციის პირობების ცვლილების (30 ტ/სთ წარმადობის საწარმოს ნაცვლად 120 ტ/სთ წარმადობის საწარმოს მოწყობა და ექსპლუატაცია) პროექტზე **საგაღმდებულოა გზშ-ის ანგარიში მომზადდეს** წინამდებარე სკოპინგის დასკვნით გათვალისწინებული კვლევების, მოსაპოვებელი და შესასწავლი ინფორმაციის და წარმოსადგენი დოკუმენტაციის მიხედვით.